

Vedlejší věta příslovečná způsobová

1. Věta způsobová a srovnávací

Jak? Jakým způsobem?

Spojovací výrazy: jak, že, aby, tak – jak, tak – že, tak
– aby, tak – jako

Vedlejší věta příslovečná způsobová

Věta způsobová a srovnávací – vlastní způsob, srovnání shodných jevů a přirovnání

Příklady:

- Mluví, **jak** mu zobák narostl.
- Opakoval jsem vzkaz doslovně, **jak** jsem si ho pamatoval.
- Pak cosi vytáhl, **jako když** rybář vyhazuje na břeh rybu.
- Nohy se mu bořily do písku, **jak kdyby** byly z olova.
- **Jak** si kdo sedne, **tak** se unaví.
- **Jak** se do lesa volá, **tak** se z lesa ozývá.
- Tvářil se, **jako** by neuměl do pěti počítat.

Vedlejší věta příslovečná způsobová

Věta způsobová a srovnávací –srovnání odlišných jevů

Příklady:

- Ty děti jsou úplně jiné, **než** jste bývali vy.
- Nejstarší dějiny Země zřejmě vypadaly zcela odlišně, **než** tvrdí současné hypotézy.

Vedlejší věta příslovečná způsobová

2. Věta měrová

Jak mnoho? Kolik? Do jaké míry?

Spojovací výrazy: **kolik, jak, aby, že; tolik – kolik; o to – o co, tak – aby, tak – jak**

Vedlejší věta příslovečná způsobová

2. Věta měrová

Příklady:

- Můžete si nabrat jen **tolik** pokladů, **kolik** jich **sami** odnesete.
- Šli **tak** dlouho, **jak** jim síly stačily.
- **O** co se sešlo **více** střelců, **o** to **menší** byl zpravidla úlovek.
- Žáků ve třídě nebylo **tak** moc, **aby** se během několika dní neznali.

Vedlejší věta příslovečná způsobová

3. Věta účinková

Účinek / následek obsahu věty řídicí

Spojovací výrazy: že, až, než aby, než že, aby
tak – že, tak – aby, natolik – aby, natolik – že,
tolik – až

Vedlejší věta příslovečná způsobová

3. Věta účinková

Příklady:

Účinek, který nastal

- Při letošním prvním tréninku běžel tak, že překonal rekord dráhy.
- Přecházel svá nachlazení, až z toho dostal zápal plic.
- Probrala se natolik, že už mohla vnímat okolí.

Vedlejší věta příslovečná způsobová

3. Věta účinková

Příklady:

Účinek, který téměř nastal:

- Vraník se rozběhl, div že jezdce neshodil.
- Dveře se otevřely s tak hlasitým cvaknutím, že lidé v místnosti skoro nadskočili.

Vedlejší věta příslovečná způsobová

3. Věta účinková

Příklady:

Účinek, který nenastal:

Byl příliš pozorný, než aby si nevšiml dalších příznaků.

Diana vypadala spíš vzrušeně, než že by ji to odradilo.

Vedlejší věta příslovečná zřetelová

Spojovací výrazy: **vzhledem k tomu, jak; s ohledem na to, jak; pokud se týká..., pokud jde o..., co se týká...**

Příklady:

- **S ohledem na to, že** měl kvůli zranění více než půlroční pauzu v tréninku a závodění, **je jeho výsledek vynikající.**
- **Vzhledem k tomu, co** tito lidé zažili, **je jejich stav velmi dobrý.**
- **Co se týká** těch ostatních kreseb, **jsou vesměs tušové, lesní krajiny a stromy.**
- **Pokud jde o** výchovu dětí, **měl Komenský zcela konkrétní představy.**